

PERIÒDICH POLITICH VERMELL

== SALUT PÚBLICA == INTERESSOS POPULARS == ARTS Y LLETRAS ==

Redacció y Administració: carrer de Ronda de la Universitat, edmoro 3, Barcelona

— VENTA: 25 exemplars, 1 peseta; Un número, 2 quartos. — Surt a llum los dies ab tota regularitat. — SUSCRIPCIÓ: Espanya, 6 rals trimestre, Estranger, 10. —

PASSATEMPS PARLAMENTARIS

Las Cortes s' han oberts.
Que es com si diguessim que en do galliner nacional los gallo je hi cantan que es un gust.
Podrà la patria espanyola estar tan escanyolida y mallellosa com vós vulguin, mes verament que no es per falta de doctors ó curanderos que 'ns aixordin a tota hora cridant y ponderant la eficacia de cada un de sos remeys.
Y aixís anem tirant entre cataplasmas y pegats, no donant cap de aquests talentarros de la política en la manera com se podria regenerar la senyora Patria, cobertors de totes las concupiscencias que fomentan lo desij de riquesas y poder.

Mes deixemnos de vuyt y nous y anem a parlar d' aixó d' aquesta solemnitat de las altas xerramecas.

Lo primer combat de llengua ha tingut lloch en lo Senat remenant la sublevació del 19 de Setembre. ¡Quants y quants zorrros d' eloqüencia malmesa pera fer escarafalls d' alló meteix en lo que casi tots hi han fet carerra! ¡Quants y quants anatemes llenats contra actes com los que han fet la fortuna dels anatomisadors! Mes no hi ha pera que assustarse, de lo ordre y de las institucions ja n' respon lo Govern. Ara no més falta qui respongui d' ell, y qui respongui del que n' respongui, y aixís successivament.

Y deixemnos d' aquestas cançons y quèntos, que la cosa es perillosa y 'ls fiscals sembla que vagin a preu fet en materia de denunciar periòdichs, y anem a ficarnos en altres detalls del debat polítich en lo Senat.

En Camacho, ex-ministre d' Hisenda del actual Govern, ha declarat que no s' podia fer res de bo en la Administració del país, per mor del caciquisme y de no poder separar los intereses dels partits polítichs dels de la nació.

Prou fa temps que tot aixó 's espanyols ho tenim oblidat de tan sapigut, pero que surti de la boca d' un ex-ministre que encara no es a la oposició y que pot tornarne a ser demà meteix, es un cas extraordinari.

Al dir en Camacho, implícita ó explícitament, que no s' podia ser ministre d' Hisenda en profit del país si no se separava la política de la Administració, s' ha condemnat ell meteix y ha condemnat a tots los ministres haguets y per haver mentres tals paraulas no passin a fet.

Y no es encara aixó lo pitjor, sino que 'l meteix Sagasta li ve a donar la rahó has a cert punt, de lo qual ja s' pot deduir tot lo demés en los d'aptesos.

De modo, que ja se 'n poden anar convencent tots los que de bona fe formen en los partits polítichs: Segons los meteixos que 'ns governan, ó 'ns han governat y 'ns governarán, la política té la culpa de que la Administració del país estiga pels núvols, y la moralitat dels negocis públichs, per terra.

Si aquestas son las ensenyansas que podem anar prenent del sistema parlamentari, ja 's pot ben dir que té grans condicions meritorias aquest sistema.

Per ell aprendrem a abominar de la política y a mirar si podem passarnos sense governs.

UN MAL VIU

Qualsevol que vagi de nit per certs carrers céntricos, mes poch frequentats, de Barcelona, se exposa a veure escenas com las següents:

Una dona de edat ja respectable fa com que mira l' aparador de alguna botiga. Quan veu passar una criada guapeta, li va al redera dient:

—¡Marieta! ¡Marieta!

La criada s' gira ó no s' gira, segons que se digui ó no Marieta y que sia ó no tafanera.

Mes, tan si s' gira com no, la dona se li acosta.

—Que no m' coneixes? li diu.

—No, senyora; jo no m' dich Marieta.

—Donchs mira, t' hi semblas molt. ¡No serveixes al Palau?

—No, serveixo al carrer d' Escudellers.

—Noya, m' agrada. Tens bon ayre y sembla que has d' esser neta y endressada. ¡Que estàs contenta en la casa en que serveixes?

—No tinc cap motiu pera no estarho.

—¡Es una llástima! Precissament conech una casa aquí al carrer dels Gegants ahont estaries molt be: son duas senyoretas solas.

—Ja estich be ahont estich.

—Mira, t' donarian quatre duros al mes.

—Ja 's guanyo.

—Ademés, com a las senyoretas que dich las hi agrada endürsen la criada a passeig, te vestirian d' alló més maca. ¡Ja t' dich jo que farías goig!

—Gracias, ja vaig prou ben vestida.

—Ningú més que tu s' ho pert; algun dia te n' penedirás...

La criada, que per lo vist no estonta, segueix lo seu camí, y la dona aquella, torna a fer com que mira un altre aparador, fins que veu passar un' altra minyona.

De vegadas topa ab alguna que es més criatura ó més ignocenta y, ab lo pretext de pre-

sentarla a las senyoretas, se l' emporta a una casa ahont li provan vestits y la enliuernan ab promesas, ó be l' hi retenen per forza, y als sos dias los diaris publican un anunci en la gaceti-lla, dihent poch mes ó menos:

«Fa dos dias que ha desaparegut de la botiga ó de la casa en que estava una noya de quinze anys, alta, prime y de bon color; té ulls blaus y cabells rossos. Porta un vestit d' india-na de color de café, botinas un aich usades, mocador gran al coll y de seda al cap. Qui sapiga l' seu paradero farà un gran servey avisantlo a sa desconsolada familia, que viu al carrer tal, nombre tants, pis tal.»

Regularment lo paradero de la noya no se descubreix y la pobre passa a aumentar lo nombre de las que comercian ab son cos per deixar totas las ganancias entre las mans de la mala bruixa que las explota.

Mes de vegadas succeeix que pot escarpase al cap de uns quants dias y s' presenta a sa mare, que no la coneix al véurela tan ben vestida.

No fa gaires dias succéhi un cas per l' estil y preguntant jo a una vehina, si s' havia trovat la noya perduda, m' respongue:

—Sí, ja ha comparegut.

—Donchs ahont ha estat tots aquestos dias?

—¡Ahont vol qu' hagi estat! En un d' eixos malecons que hi ha per Barcelona. Per cert que deu haver donat ab bona gent, porque ha tornat vestida d' alló més maca.

Y es d' advertir que aquella noya no tenia més que tretze anys.

(No es veritat que las timadoras de honras mereixirian un fortissim càstich?)

Mes no son ellas solas las propagadoras de aquesta lepra social coneguda ab lo nom de prostitució.

A Barcelona tenim un' altre mena de gent que hi contribueixen tant com aquellas donas y ab menos perill que ellas. Parlo dels geles ó duenyos de tallers en que hi treballan noyas.

No fa gaires anys nos deya un d' ells, per cert molt conegut en aquesta capital:

—Jo no dono feyna en lo meu taller a cap noya que no se m' entregui a discreció. Així com així han de acabar per entregarse a un ó a altre.

¡Quants n' hi deu haver com aquest pel mon!

Se dirá que en aquest cas la noya es lliure de entregarse ó no, y que no se li fa violència.

En efecte, es lliure de triar entre la deshonra y la miseria, y entre las duas no sabem pas quin te la cara més lleija.

Aquells que posan a noyas de pocs anys y sense cap reflexió en aquesta alternativa, son també dignes de castich no es veritat! Y ho es tant més quan donat lo primer pas, pocas de ellas son las que reculan, ans be segueixen fins al cap tot lo cami de la prostitució, sufrintne totas las conseqüencias.

Un altre de las causas que portan un gran contingent a la prostitució es l'abus que 'ls senyors, y fins los mateixos senyors, fan de las criadas y cambreras que tenen a casa.

Vivint aquestes constantment en mitj de aquells, tenintos que obehir y servir a cada moment; rebent d'ells avuy una promesa, dema un regalo, acaban per sucumbir, y no pocas d'ellas, creyent amagar una deshonra, van a completar-la en la corrompuda atmósfera de las casas públicas.

La actual societat mira aixó com la cosa més natural del món. Acostumada a considerar als treballadors com una màquina de fer moneda, considera a las fillas de aquestes no més que com un instrument de plaber, y 'ls ríchs se permeten ab ellas lo que may se permetria ab las fillas de llurs iguals.

Y mentres last cada any aumentan las victimas de la prostitució que sega en flor la vida de un gran nombre de infeliss noyas que haurian pogut esser tendras esposas y bonas mares de família.

Es veritat que 'ls ríchs en lo pecat portan la penitencia, puig—que la major part d'ells sucumben, joves encara, consumits per la tisís ó decorats per la sífilis, y 'ls pocs que se n'escapan duenen origen a familias escrofuloses y raquíticas que visben sotmesas a un continuu régimen curatiu.

Quan anant pel carrer veyem a una persona atascada de un mal viu girem la vista plens de fastich, y no obstant contempnem ab indiferencia aquest mal viu que devora a la nostra societat tan amiga del luxu y tant plena de pretensions.

Molts son los que criden contra aquest mal y demanan que s'hi posi remey. Mes la major part d'ells no veuen que la societat actual es incapas de remediarlo, perque l'únic modo de ferho es emancipar completament a la dona de la esclavitut en que avuy la tenen la miseria y la ignorancia.

Mentres la dona no aprengul més que a rejar y tingut que treballar per un miserable jornal que no li permet cubrir las necessitats més precizas, no esperem acabar ni tant sols mimvar la prostitució.

Lo dia 31 de Desembre, es a dir, l'últim dia d'aquest any, tindrà lloch lo primer judici oral y públich a consecuencia de las denuncias que pesan demunt de La TRAMONTANA y 'ls processos entre cap y coll de nostre director.

Aquest judici oral correspon a la denuncia sobre l'robatament de las calderas de la fabrica de Morell y Murillo, que tal vegada per no haver produhit prou victimas llavoras, ara sembla que n'vol fer de noyas.

Mes com no hi ha mal que cent anys duri, ja veurém al final qui n'acorrá ab las mans al cap devant de la opinió pública.

Oportunament refrescarem la memoria a nostres llegidors, pera que pugan assistir a la vista, que promet ser interessant.

Sagasta ha declarat en lo Senat que está resolt a ser més energich de lo que ho ha estat fins ara.

¡Apreta!

Si ara, que no era energich ó be ho era poch, la premsa vivia poch menos que de miracle, que es lo que 'ns espera de aquí enlevant.

Pot ser no podrem escriure una paraula sense tenir devant la imatge de la força, que deu ser la hi que Sagasta reserva als periodistas actuals, quin llenguatge está molt lluny de ser tan energich com lo que usaba l'actual president del Consell de ministres quan encara no era més que director de La Iberia.

Be diuen, que no hi ha pitjor falca que la del mateix fust.

Havém rebut un número de El Condenado, diari socialista, despenditse del públich com a diari, y anunciant que tornarà a ser setmanal.

No cal dir quan sentim sa desparició, encar que sia de moment, de la premsa diaria, per lo molt que convé a la classe obrera tenir publicacions que defensin sos interessos. Mes se despendeix d'un modo tan *suaviter*, lo citat company, y a tals causas dona la culpa de sa desaparició com a diari, que, la veritat siga dita, nós estranya sobradament sa conducta, y pel bon nom dels defensors de la classe obrera voldríam veurela aclarida. Parla de ingratitude, de atachs cobarts y jesuítichs, de dignitat ferida y altre porció de paraulas tortas que poden fer suposar que ha sigut objecte d'alguna injusticia per part de sos meteixos partidaris d'ara ó d'avans.

Si aixis es, parli clar y diga nos sense temor a ningú ni a res, que la classe obrera li agrahirà si pot desenmascarar a ell.

Pero tinga en compte que, si aixis no ho fa, difícilment trobará qui se l'cregui en la ridiculesa de ferse la victima; perque una determinada escola socialista intenti publicar un altre diari, sense tenir en compte la vida y circunstancias de El Condenado.

Un conservador ha dit a n'en Sagasta, en lo Senat, masó.

Igual que 'ls noys quan se barallen.

Aviat per aquest cami a las Cortes se dirán cul d'olla.

Com allí s' derrotat tanta eloqüencia!

Un senador esquerra ha defensat la Masoneria en lo Senat, escandalizant als conservadors.

Aquest senador se deya Rojo.

Lo que dirán ells:

—Ni en lo Senat están lliures dels rojos!

Los mestres de primera ensenyansa de aquesta capital han tingut una reunió acordant demanar al Govern que no permeti que ensenyi ningú que no tinga títol.

Fan be 'ls mestres en demanar lo que deman.

Si a Madrid exigeixen títol fins pera fer de camalich, perque han de deitar ensenyar a qui no n' té!

Si Sócrates, Séneca, ó Ruyrundo Lull resuscitessin y tornessin a ensenyar com en llurs temps ensenyavan, los nostres liberals mestres d'estudi demanarian que 'ls hi fessin pagar la pena perque ensenyavan sense títol.

Pero, senyors, que tindrà que veure l' títol ab los coneixements que cadascú paga tenir?

A Madrid s'ha descubert un desfalco de 95.000 duros; a Lleyda un altra de no se sab quant; a Cuba segueixen descubrintse cada dia de nous.

Y després, aquestos mateixos desfalcadors, convertits ja en homes de pro, acutaran als socialistas de predicar que cada bú s' fassi 'ls seus.

(Ells ray que ja se 'ls han fet!)

Tota la premsa catalana s' ocupa de las desgracias personals causadas per los darrers temporals entre 'ls infeliss pescadors de Vilanova, tots ella tracta d'excitar la caritat a favor de las viudas y dels orfens, mes ningú, entre 'ls periodistas burguesos, té una paraula de censura contra l' Govern que, ab sa deixadesa, té la culpa de que semblants desgracias hagin ocorregut.

Avuy tota nació mitjanament avansada té organiat un bon servey de observatori meteorològic; hi pera conèixer la arivada dels temporals y evitar desgracias com las que avuy plorem.

A Espanya no 'ns ocupem de semblants cosas. Aquí lo que 'ns interessa es tenir un presu-post enorme pera gastos superfluos, desatentant aquells que més indispensables son.

Si a causa de aquesta incuria moren vint, trenta ó mes personas, se fa una crida a la caritat pública ó privada y tothom se queda tant satisfet de haber cumplert ab lo seu deber.

Que va a que cap diari burges es capás de empendre una seriá campanya a favor del immediat plantejament d'un servey meteorològic, com lo que tenen a Fransa ó als Estats Units, per exemple, servey que seria tan útil a la agricultura com a la navegació?

Los diaris burguesos tenen prou feya en ocuparse de lo que han dit felano ó mengano ó de tafaneria de safreyl. Los assumptos de utilitat practica 'ls deixen dormir.

Y si hi ha morts, que 'ls enterrin.

Continúa la persecució a la premsa que es un gust pel lladrejos.

(Tenen tanta feyna 'ls jutjes a engarjolar periodistas!)

La Ruleta, de Ubeda, fou denunciat per un article quin nom era Los dioses.

Y El Republicano, de Tarrasa, per un altre que portava per nom Los Botarates.

Cuyadós, senyora, a confondre.

Que las denuncias no son pas diccionaris de sinónims.

Havém tingut lo gust de rebre lo primer tomo de la Biblioteca Roja; se titula La Revolución Social, y está escrit per lo ciudadà F. Sales Arriola.

Aquesta Revolución Social no té més objecte que atacar sense to ni so y ab los més estrany y contradictoris arguments, als anarquistas colectivistas, y, sobre tot, esbravar la rabia del seu autor contra 'ls socialistas que no volen formar docilment al costat de cap partit polítich, per avançar que sia.

Recomancem sa lectura als nostres llegidors si es que volen passar un rato divertit. Per prompte hi trovarán un socialista, lo ciudadà F. Sales y Arriola, que no parla més que de sa importantissima personalitat. Si tots los enemichs de la escola anarquica-colectivista son com lo que 'ns ocupa, poch té que temer aquesta escola.

Per nostra part li doném las gracias pel bon rato que 'ns ha fet passar.

Esperém que seguirá enviantnos las obras que vagi publicant y que té ja anunciadas.

Los treballadors tenim més ocasions de plorar que de riure y no son de despreciar las pocas que pera aixó últim se 'ns presentin.

Atentament invitats per son director F. Sestacq, havém visitat lo Museu d' Anatomia establert en lo carrer de Fernando, núm. 34.

Recomancém als aficionats que no s' deixin perdre aquesta ocasió de passar un bon rato, y sobre tot que s' fessin en la riquesa d' instruments autenticos de la anomenada Santa Inqui-

QUI NO TÉ PA...

Prop l'hostal de la Toulera y sota un salzer florit, una nitada escocesa sa cuspida riuiera, per la fraga gay vesit.

—Efectivament centes ayronas coples boltes y cançons, que desperden afeyrosak las angustias amorosas dels mids escociais mironas.

Mentres melindrosa cania sota un arboleda l' reconer, que al sentirle tot s' encanta y xuliera, si los sants, invocarem nos amics.

Torna a cantar la nineta, y l' veure, mitj alletat, me li ara una amorosa, y ab vos y mirades inquietas li dir molt d'histories.

—La llen del cel es aquí per carar non mal extrany; com me lo que l' vaia a dir, que no pot darr molt camí qui del món detasta l' dany.

Vina s' ni y tindrás ventura, puig que non troja l' ho abona, y s'aria sense criatura, y si vols ser majordoma te diré un viu de toradura.

Te daré un cel de tresort, sempre tindrás bona vida, may s' alcançará la mort; que al passar a l' altra vida te diré el celestial port.

—Tinc de dirvos, contentat a lo que heu dit, que no m' mocho, rahius no m' convencerán; que si vos teniu un foch, jo per vos no arbró a tant.

Lo capitaneot morra atorgat d' amor lo vel, la noya a cantar torna, y la copia comensa: •Brans d' ase no van al cel...•

Jaime ESPUNYA RIBOT

sició pera fer renaixre son odi contra la parrida- ris d' aquella abominació humana, que será sempre l' més gran padró de ignominia de la religió catòlica.

Qui visiti l' Museu d' Anatomia del Dr. Sestac, y no n' surti renegant de la religió que tals monstruositats patrocinava, merxix... que se li apliquin a n' ell sos mateixos gustos inquisitorials.

La entrada general no val més que dos ralets y un lo quartet reservat.

Hem rebut un follet titolat *El Catolicismo y la Reunión Social, examen critico de los acuerdos del Congreso Católico de Lieja*, por C. G. M.

Aquest interessant treball posa de relleu la ineficacia é inutilitat de tots los palliatius ab que los privilegiats volen oposarse als propòsits revolucionaris dels treballadors y a las demostracions de la ciencia aplicada a la societat.

Los politchs se quistan de que las masses obreras si ls escapan y ls explotadors de las religions volen arrauarcelas per lo planejament d' institucions de credit, societats cooperatives, casas pera obrers, etc., etc., y l' autor, ab una copia de datos que abruma, demoutra que tot aixó es contra ls treballadors y que aquests no plegaran jamay son lema: «La emancipació dels treballadors ha de ser obra dels treballadors mateixos.»

Aquest folletto, lo meteix que *Fuera Política*, de nostre amic y col·laborador A. Lorenzo, son editats per una Agrupació de Propaganda Socialista, que s' proposa la propagació d' estudis socialistas originals y contribuir d' aquest modo a la difusió de las ideas revolucionaries.

Felicitem al company C. G. M. per son interessant treball, y excitim a la Agrupació a que perseveri en son propòsit.

A las Corts hi ha hagut un gran escàndol á causa de haverse denegat un suplicatori pera formar causa criminal al diputat Sr. Longoria. Segons sembla aquest senyor, que es molt rich y molt conservador, ha fet sa fortuna com l' hen fet la major part, per no dir tou, los homes de pro.

Y cuydado que aixó no ho dibíem nosaltres: ho diu lo diari canovi *El Estandarte*, de qui son aquestes ratllas:

«Aplaudim aquesta derrota que expresa l' sentiment de prestigi y de dignitat que tota Cambra deu conservar en la personalitat de sos membres.

«Se tractava d' una qüestió d' interessos trobats en una subasta, qüestió que la costum ha fet tan general, que aingu s' axombria avuy de que hi hagi intel·ligencia previa en una subasta, pera entendrets després de realitzada.

«Podrá l' Còdich condemnar aqueixas intel·ligencies, pero la experiencia de tota la vida inuutilita, y al no inuutilia, merxa molt, los rigors del referit Còdich.

«Hi ha altres moltes cosas que castigan las lleyes vigentes, que no s' portan a la practica porque resultarian ridiculas.

«Quedts senadors y diputats, queds homes de negocis que s' assenten en los bancos d' una y altra Cambra, queds banqueros y capitalistas haurán tingut intel·ligencias en assumptos de subastas que hagin considerat per los precedents que existíanse com á cosa natural sense tener en cuenta las rigors del Còdich!»

«Si l' Còdich regia d' una manera absoluta en las transaccions mercantils ó d' especulació y s' ends á demanar compte a molts representants del país de procedents analitica als traccions avuy en lo Congrès, què passaria?»

La resposta es senzillissima: la major part de cils haurían d' anar... diguiu *El Estandarte* que, segons se veu, contéix be als seus homes.

«Quin consol pels infelissos que son á la presó per haber pres un partell de rahims pera fer-se passar la set ó un pa pera mazar la gana que tenían!

Es una llastima que ls diaris burgesos en general no sian tant frachs com ho es *El Estandarte*».

«Quanta feyna ns estalviarian als obrers!»

Es curiosa la conducta de la premsa burgesa sempre que noticies de socialistas se tracta.

Lo partit socialista obrer va celebrar una reunió a Madrid lo 24 del corrent. *La República*, diari que vol passar per defensor del interressos socials dels obrers, no hi va assistir y traslada a sas columnas la ressenya que d' ella n' la *El Liberal*, copiant la beta que aquest ne fa. *La República* tira la pedra y amaga la ma.

El Progreso diu que l' ministre de la Gobernació ha pagat lo lloguer del local ahont tingué lloch la reunió y que la major part dels alii reunits no eran obrers ni cosa que s' hi semblés.

Y l' corresponal de *La Renaixensa* deixa anar aixis, com al descuyt, la següent insidiosa observació:

«No deixa d' excitar la atenció que en aquestes reunions de socialistas se digui que volen lo sufragi universal pera destruir la societat; com si volguessen esportar a la gent contra la emancipació del vot y de donar pretext a Sagasta pera no cumplir lo de las reformas.»

De modo que pera aquest senyor X los obrers están d' escort ab en Sagasta pera ferli l' segon.

Sembra mentida que hi pugui haver gent tan ignorant ó de tanta mala fe com aquestos periodistas burgesos.

Lo partit socialista obrer va desastiar als redactors de *El Progreso* á que professen en una reunió pública las calumnias que contra d' ells havia publicat. Es inútil dir que cap dels esmentats redactors hi assistí.

Lo corresponal de *La Renaixensa* diu aque l' públich prengué ab brams l' espectacle y que es probable que l' ridicul acabi ab aquestas reunions socialistas, protegidas por la autoritat.

Aquesta darrera afirmació no podrà may probarla l' senyor X, mes es igual: lo cas es calumniar. Tractante de fer mal als treballadors que no volen seguir sent dols instruments de la burgesia tot es licit.

Acostumats a servirse dels obrers pera llurs fins particulars, los partits politchs burgesos no comprenen que aquells puguin obrar per sí y ante sí, aixis es que sempre creuenque ls mou un ó altre.

Mes a la fi tindrán que convèncers de que los obrers de avuy no son tant manejaibles com los obrers de abir.

SEGUNDELLAS

Los vaxos quan cantan semblan graxitas, y quan mesen buzenan pior que neboas. Y quan xis moentan, los sentidos que xucien com sa gaxetas.

No l' fassis ab cap fraso, ni ab gans d' astucia, ni ab aqueixa que prodixen dels de la trompa. Que tota prograssa, ab sas vaxas y moxas, claxerta l' vaxia.

Solen ser las compañas de las iglesias, tectims que sempre cridan auellas y auellas, per fer neguis tota los que sempre cantan lo gorgori.

RICH NAPKAT

A Gornal, poblet de prop del Arbós, hi ha un capellastre nomenat mossen Joseph, que encara no sab que hi hagi un malalt al poble ja hi va pera estendrelli la cédula per l' altre mon, ajudantlo á ben morir.

Fins aquí l' home fa del seu ofici procurant deixas per l' anima y obrint la forrellat del cel a las llanudas ovelles de la iglesia de Cristo.

Però lo més empudador del burro negre de Gornal, es que quan a una casa no se l' reb tan be com ell desitja procurant més pel cos malalt que per l' ànima en estat de salut, llavors desde l' cossi sagrat ó desde la menjadora major llensa brams terribles contra las familias citadas, com ho feu l' últim diumenje á missa primera y á pela major, sens respectar que la familia contra qui s' dirigia tenia á son jefe de cos present aquell mateix dia, després de ja haver quedat horfe de mare feya poch temps.

Com ja se sab que ls corbs no respectan la carn morta, no es estranya la conducta de mossen Joseph de Gornal.

Está obrant tal com es ell.

Mossen Joan Gros de La Bisbal; que a' creue que n' treurá res de fer secretament la estadística de las casas dels lliure-pensadors pel dia que vosté s' llenja a la montanya?

Ja veurá com li sortirà l' tret per la culata. ¡Ah! En lo número vinent contarem un cuento de cosas de la seva vila, que té d' agradar.

Ab aixó, amancixi dos calés pera comprar *LA TRAMONTANA*.

Lo superior dels jesuitas de Valencia reclama un quadro que havia sigut de la iglesia que ells tenen avuy y que ara figura en lo Museo provincial, y l' Gobernador reunex a la junta de dit Museo pera tractar desi han de accedir ó no a la petició de aquell.

Y tan senzilla que era la resposta!

Perque «quina representació legal té l' esmentat superior? No hi ha una lley que expulsa als jesuitas d' Espanya? Ahont es la lley que los hagi autorisat a tornar?»

Tenim donchs que, ara per ara, un jesuita es ningú devant de las lleys espanyolas, y, per consegüent, no té dret á fer cap mena de reclamació.

L' únic que ls jesuitas poden fer es donar gracias al Govern que es peca bon minyo pera tolerarlos, mentre arriba l' dia de que se obligui a cumplir la lley enviantlos de nou a las ordres de son gefe l' papa.

Mes de quatre republicans de paga de La Bisbal merexien que se ls digui lo nom del carca, perque consenten que sas fillas vagin á bramar pels carrers, en companyia de las monjas, aqueixas malaguenyas místicas contra las escolas laicas y ls liberals.

Que ls fills dels carcas bramin y menjin aulfals per l' ànima, està molt posat en rahó; pero que ls que s' diuben liberals fassin lo meteix, no passa; ja ho tenen entés.

No es sobradament rídicul y prou infigne d' un liberal que permeti que ab sas fillas se fassin manifestacions contra la llibertat com la que s' feu lo dia 22 del present mes?

A La Bisbal no més gastan fums los carlins per la debilitat dels liberals.

Que cadascú complixi ab sas ideas sense hipocresias, y la farum de cera, encens y llana fugirá de aquella vila més correns que un llamp.

XARADA

Lo que jo trobi per primera per poder veurás que s' es animal es la segona, tres, lletres en forma de cruç; si bastant mala dos quarta ma dit quon sa pel carter, que es quan crida: «¡Qui l' acaba! ¡aja, noyas, qui s' vol med!»

RICH NAPKAT

ROMBO

Sustituir los pichs per lletres que llegidas horizontal y verticalment, diguis la primera estira, una consonante, la segona, las gaxetas, cubitos, etc., no tenen la tercera, se fa al mar, y la argenteas los poblers; la quarta, una via de Catalunya; la quinta, servex para cruzarse; la sexta, un nom de dona; y la última, una vocal.

NAY DE TAP

GEROGLÍFICH

X
I III
:
LO
D L
I D, I

UN LLANERO

SOLUCIONS

À LAS CROMBIAS DEL NÚMERO PASAT
XARADA: — Ma te de ro.
CONVERSA: — Sara.
GEROGLÍFICH: — Un més noya més quintos.

LO CONVIT DE LA VIDA

Jutje.—Aquell que d' aquets plats menji
serà al moment castigar.
Richs.—¡Nosaltres ray, que estèm tips!
Pobres.—¡Que 'ns hem de morir de fam!